

SIKÇA SORULAN SORULAR

- Dünyada ve Türkiye'de güvenlik ve milli güvenlik kavramları nasıl algılanmaktadır?
- Milli güvenlik, kamu düzeni ve emniyeti olarak tanımlanabilir mi?
- Milli güvenliğin tanımında sözü edilen "Anayasal düzen" ne anlama gelmektedir?
- Milli varlık ne demektir?
- Milli Bütünlük nedir ve nasıl sağlanır?
- Ahdi hukuk ne demektir?
- Milli Menfaat nedir?
- Beka nedir?
- Milli Hedef nedir?
- Milli Güç nedir?
- İç Tehdit nedir?
- Dış Tehdit nedir?
- Asimetrik Tehdit nedir?
- Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenliğinin sağlanmasından kim sorumludur?
- Türkiye'de milli güvenlik sistemi nasıl oluşturulmuştur? AB'ye uyum sürecinde milli güvenlik sisteminde yapılan anayasal ve yasal değişiklikler nelerdir?
- Diğer ülkelerde ve özellikle AB üyesi ülkelerde Türkiye'deki Milli Güvenlik Kurulu benzeri kuruluşlar var mıdır? Varsa, bu ülkelerdeki Milli Güvenlik Kurulu veya benzeri kuruluşlarda Türkiye'de olduğu gibi asker üyeler bulunmakta mıdır?
- Milli Güvenlik Kurulu'nun adının Milli Savunma Kurulu olarak değiştirilmesi ve böylece asker üyelerin sadece savunma konularıyla ilgilenmesi mümkün müdür? Dünyada böyle uygulama yapan bir ülke var mıdır?
- Milli Güvenlik Kurulu'nun ülkemizde 1933 yılında Yüksek Müdafaa Meclisi ile başlayan ve günümüze kadar devam eden tarihi süreçte 1949 yılında Milli Savunma Yüksek Kurulu adını aldığı, müteakiben 1961 yılında Milli Güvenlik Kurulu olarak adının değiştirildiği anlaşılmaktadır. Bu ad değişikliklerinin gerekçeleri nelerdir?
- Avrupa Birliği'nin, üye ülkelerdeki MGK benzeri kuruluşlarının yasal dayanağı konusunda herhangi bir standardı var mıdır?
- Türkiye'de ve diğer ülkelerdeki milli güvenlik kuruluşlarının teşkilat yapısını, görev ve fonksiyonlarını etkileyen faktörler nelerdir?
- Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına üyeler dışında katılım mümkün müdür?
- Milli Güvenlik Kurulu toplantıları ne kadar sıklıkla yapılır, toplantıların gündemi nasıl belirlenir?
- Milli Güvenlik Kurulunda kararlar nasıl alınır?
- Milli Güvenlik Kurulunun aldığı kararlar nasıl uygulanır? Kurulun kararlarının uygulanması zorunlu mudur?

- MGK toplantıları sonunda yayımlanan basın bildirimleri, MGK kararlarını mı içermektedir?
- MGK toplantılarının basın bildirimlerine nasıl erişebilirim?
- MGK toplantı tutanaklarına nasıl erişebilirim?
- MGK Kararları açıklanabilir mi?
- Devletin Milli Güvenlik Siyaseti ne demektir?
- Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenlik siyasetinin yazılı olduğu bir belge var mıdır? Hangi hususları kapsamaktadır?
- Devletin milli güvenlik siyasetini içeren belgenin adı "Milli Siyaset Belgesi" veya "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi" gibi değişik biçimlerde ifade edilmektedir. Belgenin resmi adı nedir?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesine neden ihtiyaç vardır?
- Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi benzeri belge veya dokümanlar hazırlanmakta mıdır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, ülkemizin Gizli Anayasası veya ikinci bir Anayasası mıdır? Anayasa ve yasalara aykırı mıdır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının üstünde bir belge midir?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin içeriği, iç ve dış güvenlik açısından siyasal kararların alınmasını kısıtlayıcı nitelikte midir?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi nasıl hazırlanmaktadır? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi bir "Bakanlar Kurulu dokümanı" ise bu belgenin hazırlığını niçin Bakanlar Kurulu değil, MGK Genel Sekreterliği yapmaktadır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin hazırlanmasında, hükümetlerden ziyade askeri bürokrasi mi etkili olmaktadır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ndeki esasların MGK'nın görüşleri dahilinde Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilmesi, Bakanlar Kurulu'nun MGK'nın belirlediği çerçevenin dışına çıkamaması, ancak bu çerçeve içinde takdir yetkisini kullanabilmesi şeklinde değerlendirilebilir mi?
- Bir hükümetin kabul ettiği Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ni müteakip hükümetler aynı şekilde uygulamak zorunda mıdır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, içeriği ve milli güvenlik anlayışı itibariyle temel özgürlükler ve insan haklarına aykırı hususlar içermekte midir?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi niçin Gizli gizlilik derecelidir? Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin belgeler Gizli gizlilik dereceli midir? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, ABD'de olduğu gibi niçin topluma açıklanmamaktadır?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi TBMM'de neden tartışılıp onaylanmamaktadır? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, gizlilik dereceli bir devlet belgesi olarak değerlendirildiği için mi TBMM üyelerinin bilgisine sunulmamaktadır?

- Çeşitli nedenlerle tutuklanan bazı kişi ve gruplar üzerinde yapılan aramalarda Milli Güvenlik Siyaseti Belgesinin bulunduğuna ilişkin haberler doğru mudur?
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ni incelemek ve Belge'nin içeriği hakkında ayrıntılı bilgi edinmek mümkün müdür?
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin güncelleştirmesi için belirlenmiş bir süre var mıdır? Belge'nin güncelleştirilmesi ihtiyacı kimin tarafından tespit edilir?
- Dünyadaki MGK Genel Sekreterliği benzeri kuruluşların görevleri sadece sekreterlik hizmetleri ile mi sınırlıdır?
- MGK Genel Sekreterliğinin Sicil/Sabıka Kaydı/Fiş Kaydı tutma görevi var mıdır? Hakkımdaki güvenlik raporu ve arşiv araştırması raporunu nasıl düzeltirebilirim?
- Kuruluşundan bu yana Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği görevini kimler yapmıştır?
- Bilgi Edinme Birimine ulaşan başvurular ve verilen cevaplar hakkındaki istatistiki bilgiye nasıl erişebilirim?
- Askerlik görevi ile ilgili bilgileri hangi kurumdan öğrenebilirim?
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine personel alımı nasıl olmaktadır?
- MGK Genel Sekreterliğine personel alımı yapılmakta mıdır?
- Savunma Sekreterliği ve Savunma Uzmanlığı Kadrosuna atanmak için yapılması gerekenler nelerdir?
- Milli Güvenlik Akademisine müdavim olmak istiyorum. Başvuru koşulları nelerdir, hangi kuruma başvurmam gerekir?

-
- Dünyada ve Türkiye'de güvenlik ve milli güvenlik kavramları nasıl algılanmaktadır?

Güvenlik, insanların toplu olarak yaşamaya başlamaları ve devletler kurmalarıyla bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış, kavram olarak bilimsel çalışmalara ancak İkinci Dünya Savaşından sonra konu olmuştur. Güvenlik kavramı, başlangıçta yalnız askeri ihtiyaçlar ve düzenlemeler için kullanılırken, günümüzde bir sosyal bilim kavramı olarak kullanılmaya başlanmıştır. İnsanların ve toplumların en temel güdüsü ve en ilkel ihtiyacı olan güvenlik karşılanamadığı takdirde, toplumların özgürlük ve refah arayışlarını gerçekleştirmeleri mümkün olamamaktadır.

Küreselleşmenin yarattığı dinamik ortamın da etkisiyle ulusal ve uluslararası güvenliğe yönelik tehditler farklılaşmış ve bu durum klasik güvenlik kavramını değiştirmiştir. Nitekim BM Genel Sekreteri tarafından "Tehditler, Riskler ve Değişim" konusunda görevlendirilen 'Akil Adamlar Grubu', 2 Aralık 2004 tarihli "Daha Güvenli Bir Dünya: Ortak Sorumluluğumuz" başlıklı

raporlarında, "Dünyanın BM'nin kurulduğu dönemde öngörülemeyen tehdit ve risklerle karşı karşıya olduğunu, tehdit / risklerin artık hiçbir sınır tanımadığını, birbirleri ile bağlantılı olduğunu ve ulusal düzeyde olduğu gibi küresel ve bölgesel düzeylerde ele alınmayı gerektirdiğini vurgulamıştır. Söz konusu rapora göre, büyük çaplı ölümlere veya yaşam şansının azalmasına yol açan ve uluslararası sistemin temel birimi olan devleti zayıflatan herhangi bir olay veya süreç uluslararası güvenliğe tehdittir.

Bu çerçevede, dünyanın ilgilenmesi gereken altı tehdit / risk grubu bulunmaktadır. Bunlar, terörizm, ülkeler arası çatışma, iç savaş, soykırım ve diğer büyük çaplı şiddet olayları dâhil iç çatışma, nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar, sınır aşan organize suçlar, açlık, bulaşıcı hastalık ve çevre sorunları dâhil ekonomik ve sosyal tehdit / risklerdir.

Günümüzde, milli güvenliğin tanımı da yukarıda sınıflandırılan yeni tehditler çerçevesinde yapılmakta ve ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal her türlü konunun güvenlik boyutunun olduğu kabul edilmektedir.

Uluslararası temel anlaşmaların ortaya çıkış sebepleri, ortaya konuşlarındaki ilkeler ve bütünü yorumundan, güvenlik olgusunun sadece savaş, silahlı çatışma, kuvvet kullanma hallerinde değil, başta ekonomik, çevre, sağlık, sosyal ve eğitim olmak üzere bir bütün olarak ele alındığı görülmektedir. Birleşmiş Milletler (BM) Antlaşması'nın 55'nci maddesi bu hususu teyit eder mahiyettedir.

Bu nedenlerle, Türkiye'de de 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 2'nci maddesinde; "Milli Güvenlik; Devletin anayasal düzeninin, milli varlığının ve bütünlüğünün milletlerarası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dahil bütün menfaatlerinin ve ahdi hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasını ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.

Bu açıklamalar dikkate alındığında, Türkiye'de milli güvenlik kavramının klasik ve teknik anlamından uzaklaştırılarak tüm politika alanlarını kapsayabilecek şekilde algılandığını ve tanımlandığını belirtmek mümkün değildir.

-
- Milli güvenlik, kamu düzeni ve emniyeti olarak tanımlanabilir mi?

Milli Güvenlik, bazen "kamu düzeni ve emniyeti " olarak anlaşılmaktadır. Ancak, bu şekilde anlaşıldığında, milli güvenlik; adeta genel asayiş hizmetine indirgenmiş olmaktadır. Oysa milli

güvenlik, asayiş hizmetinin de üzerinde, güvenliğin en üst yapısı ve toplam güvenliğin bir şemsiyesi konumundadır.

İçeriği iç ve dış güvenlik ile savunma konularından oluşan milli güvenlik kavramı, teknik olarak kamu düzeninden farklıdır. Bu bağlamda, iç güvenliği ilgilendiren her olgunun kamu düzenini bozduğu söylenebilirse de, kamu düzenini bozan her olgu milli güvenliğini bozmayabilir. Bu çerçevede milli güvenlik;

- Yalnız halkın değil, devletin ve anayasal düzenin devamını da sağlayan hukuki, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yönleri bulunan;

- Zaman ve yer açısından uzun süreli, devamlı, içten ve dıştan tehlike ve eylemleri içeren;

- Belirli bir bölgeyi ilgilendiren faaliyetlerden ziyade devletin tüm varlığını ve ülkesini ilgilendiren, hatta yalnız belli bir bölgede olsa bile tüm halkı etkileyen ve yerleşik düzeni bozan veya ortadan kaldıran nitelikteki hareketleri kapsayan bir olgudur.

-
- Milli güvenliğin tanımında sözü edilen "Anayasal düzen" ne anlama gelmektedir?

Anayasal düzen; Anayasanın temel ilke, esas ve hükümlerine göre kurulmuş olan düzendir. 1982 Anayasası'na göre;

I. Devletin Şekli

Madde 1:Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin Nitelikleri

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, resmi dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti

Madde 3:Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı "İstiklal Marşı"dır. Başkenti Ankara'dır.

IV. Değiştirilemeyecek Hükümler

Madde 4: Anayasa'nın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2'nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3'ncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

V.Devletin Temel Amaç ve Görevleri

Madde 5: Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

VI. Egemenlik

Madde 6: Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

VII. Yasama Yetkisi

Madde 7: Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi

Madde 8:Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

IX. Yargı yetkisi

Madde 9:Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.

-
- Milli varlık ne demektir?

Milli varlık, devletin kendi hayatiyetini, kara, deniz ve hava sınırları ile bunlara bitişik ve devletler hukuku esaslarına göre devletin hüküm ve tasarrufuna giren ekonomik ve stratejik alanları da içine alan hükümler alanını (vatanı), bunların sahip bulunduğu her türlü kaynak ve zenginlik gibi ekonomik kıymetleri, bu sahalarda yaşayan tarih gibi maddi ve manevi değerleri, ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel, teknolojik, askeri ve diğer sistem ve birikimlerin tümünü kapsamaktadır.

- Milli Bütünlük nedir ve nasıl sağlanır?

Milli Bütünlük; siyasi bütünlük ve toprak bütünlüğü gibi maddi değerler ile birlikte, milli şuur, milli birlik ve beraberlik ruhunu, milli ahlak ve fazilet gibi manevi değerleri de kapsamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, üniter bir devlettir. Ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Bu bölünmezlik tartışılmaz. Üniter devletimizin esasını "Tek millet, tek vatan, tek devlet, tek dil ve tek bayrak" teşkil etmektedir.

Milli bütünlüğün sağlanması ve korunması, bu değerlerin milleti teşkil eden bütün fertler tarafından benimsenmesi ve ortak tavırlar şekline getirilmesiyle mümkündür.

- Ahdi hukuk ne demektir?

Devletler Genel Hukuku'na göre; bir devletin var olması, bağımsızlığı, egemenlik hakkı, sınırları hakkında bir veya birden fazla devletle birlikte yaptığı ve karşılıklı beyan ve kabulleri ihtiva eden anlaşma veya anlaşmalarla gerçekleşen hukuktur. Lozan Antlaşması ve Montrö Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ve hükümlerliğini belirleyen ahdi hukuku için iki önemli örnektir.

- Milli Menfaat nedir?

Devletin bekası ve güvenliği ile milletin refahını sağlamak için ulaşılmaması ve korunması gereken amaçlardır.

- Beka nedir?

Bir devletin toprak bütünlüğünü, ahdi hukukunu ve anayasal düzenini iç ve dış tehditlere karşı koruması suretiyle hayatini devam ettirmesidir.

- Milli Hedef nedir?

Elde edilmesi halinde milli menfaatlere ulaşmayı sağlayan sonuçlardır.

- Milli Güç nedir?

Bir devletin milli menfaatini sağlamak ve milli hedeflerini elde etmek için kullanabileceği siyasi, ekonomik, askerî, coğrafi, demografik, psiko-sosyal ve kültürel, bilimsel-teknolojik gibi güçlerden oluşan maddî ve manevî unsurların toplamıdır.

- **İç** Tehdit nedir?

Kökü ve kışkırtıcı kaynakları içeride ve/veya dışarıda olan, yurt içinde açık veya gizli olarak yürütülen Devletin anayasal düzeni, ülkenin bölünmez bütünlüğü ile milletin refahına yönelik örgütlü suç ve şiddet hareketlerini de kapsayan bir tehlike algılamasıdır.

- **Dış** Tehdit nedir?

Diğer bir ülkenin veya uluslararası terör örgütlerinin niyetlerinin, imkân ve kabiliyetleri ile hareketlerinin, asimetrik tehdidi de kapsayan değerlendirilmesine dayanan tehlike algılamasıdır.

-
- Asimetrik Tehdit nedir?

Yarattığı ani ve hazırlıksız durum nedeni ile ülkelerin siyasi, sosyal ve ekonomik sistemlerinde istikrarsızlıklarına neden olan, düşük seviyede kuvvet ve teknoloji kullanarak etkin olmayı amaçlayan tehdit algılamasıdır.

-
- Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenliğinin sağlanmasından kim sorumludur?

Anayasanın 117'nci maddesine göre; Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenliğinin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, TBMM'ne karşı Bakanlar Kurulu sorumludur.

-
- Türkiye'de milli güvenlik sistemi nasıl oluşturulmuştur? AB'ye uyum sürecinde milli güvenlik sisteminde yapılan anayasal ve yasal değişiklikler nelerdir?

Türkiye'de milli güvenlik sistemi, tehdit algılamaları, jeopolitik ve jeostratejik konumu, anayasal düzeni çerçevesinde oluşturulmuş ve 1933 yılından bu yana çeşitli aşamalardan geçerek bugünkü konuma ulaşmıştır.

Geçirilen bu evrim ile Türkiye, milli güvenliğin sağlanmasında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı sorumlulukları bulunan Başbakan ve ilgili bakanları (Başbakan Yardımcıları İçişleri, Dışişleri ve Adalet ile Milli Savunma Bakanları), milli güvenliğin icrasında temel sorumlulukları bulunan, bu konuda özel ihtisas ve bilgi birikimine sahip olan Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı'nı siyasi olarak tarafsız bir kimliğe sahip bulunan Cumhurbaşkanının başkanlığında anayasal bir platformda bir araya getirerek kendi Millî Güvenlik Sistemini kurumsallaştırmış ve ülkenin güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak hale gelmiştir.

Bu kapsamda, Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Türkiye'nin milli güvenlik sisteminin temel kuruluşlarıdır.

Milli Güvenlik Kurulu; 1982 Anayasası'nın 118'nci maddesine uygun şekilde çıkarılan 2945 Sayılı Kanun ile oluşturulmuştur. Türkiye'nin AB üyelik süreci çerçevesinde çıkarılan ve anayasal ve yasal değişiklikler getiren uyum paketleri ile Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine ilişkin önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

03 Ekim 2001 tarihli anayasal değişiklik ile daha önce Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan MGK'nın yapısı değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile Başbakan Yardımcıları ile Adalet Bakanı'nın da katılımı ile MGK'nun üye sayısı 13'e çıkarılmıştır.

Söz konusu değişiklik ile aynı zamanda daha önce yasada Bakanlar Kurulu tarafından öncelikle dikkate alınacağı belirtilen Milli Güvenlik Kurulu kararlarının Bakanlar Kurulu tarafından değerlendirilecek ve uygun görülmesi halinde benimsenecek tavsiye kararları olduğu vurgulanmıştır.

2003 yılında gerçekleştirilen yasal değişikliklerle Milli Güvenlik Kurulu'nun her ay yerine iki ayda bir toplanması da hükme bağlanmıştır.

AB müktesebatına uyum çerçevesinde Başbakana bağlı bir teşkilat olan MGK Genel Sekreterliği ile ilgili de önemli yasal değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu değişiklikler ile MGK kararlarının uygulanmasının takibi yetkisi ve devlet çapında psikolojik hareketin planlanması görevleri MGK Genel Sekreterliği'nden alınmış; ayrıca MGK Genel Sekreterliği'ne bir sivilin Genel Sekreter olarak atanması mümkün kılınmıştır. Diğer taraftan, bu değişikliklerle, bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarının her türlü bilgi ve belgeyi gerektiğinde MGK Genel Sekreterliği'ne sağlaması yönündeki zorunluluk, personel kadroları ve atamaları ile MGK Genel Sekreterliği yönetmeliğindeki gizlilik hükümleri kaldırılmıştır. Bu yasal değişikliklerle, MGK Genel Sekreterliği'nin görevleri de önemli ölçüde değişmiş ve MGK Genel Sekreterliğinin görevleri "Millî Güvenlik Kurulu'nun sekreterlik hizmetlerini yürütmek ve Millî Güvenlik Kurulu'nca ve kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek " olarak düzenlenmiştir.

Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulan MGK Genel Sekreterliği teşkilatına ilişkin şema aşağıdadır.

- Diğ er ülkelerde ve özellikle AB üyesi ülkelerde Türkiye'deki Milli Güvenlik Kurulu benzeri kuruluşlar var mıdır? Varsa, bu ülkelerdeki Milli Güvenlik Kurulu veya benzeri kuruluşlarda Türkiye'de oldu ğ u gibi asker üyeler bulunmakta mıdır?

Mevcut bilgilere göre baş ta ABD olmak üzere hemen, hemen tüm ülkeler Türkiye'deki Milli Güvenlik Kurulu benzeri kuruluşlara sahiptir. Bu kuruluşlara sahip olmayan ülkelerin de dünyadaki güvenlik ve demokrasi birlikteliğini sağ lama niyeti çerçevesinde bu tür kurumları oluşturmaya başladıkları bilinmektedir. Örneğin; Hollanda 2004 yılı içerisinde, Japonya ise 2006 yılında bir "Ulusal Güvenlik Konseyi" kurulması yönünde karar almıştır. İngiltere de 2007 yılı Temmuz ayında "Milli Güvenlik Kurulu" teşkiline karar vermiştir.

Halen 27 AB üyesi ülkeden 23 ülkede Milli Güvenlik Kurulu benzeri kuruluş bulunmakta, sadece 4 ülkede bulunmamaktadır. Milli Güvenlik Kurulu/Konseyi bulunan ülkelerin 11'inde Genelkurmay Başkanları üyedir. Ayrıca, Macaristan ve Portekiz'deki Milli Güvenlik

Kurulu/Konseylelerinde Genelkurmay Başkanlarına ilave olarak Kuvvet Komutanları da üye olarak bulunmaktadır.

Ayrıntılı bilgi için ana sayfadaki "Diğer Ülkelerdeki Benzer Kuruluşlar" kısmına bakınız.

- Milli Güvenlik Kurulu'nun adının Milli Savunma Kurulu olarak değiştirilmesi ve böylece asker üyelerin sadece savunma konularıyla ilgilenmesi mümkün müdür? Dünyada böyle uygulama yapan bir ülke var mıdır?

Milli güvenlik, iç güvenlik, dış güvenlik ve savunma olmak üzere üç alanı kapsayan oldukça geniş bir kavramdır. Günümüzde bu alanların birbirinden ayrılması düşünülemeyeceği gibi tüm dünyada benimsenen "Güvenliğin Bölünmezliği" ve "Kapsamlı Güvenlik" gibi yeni güvenlik parametreleriyle de bağdaşmayacağı aşikârdır. Bu nedenle, dünyada askerlerin sadece savunma ile ilgilendiği ve Milli Savunma Kurulu gibi bir kurulda yer aldıkları herhangi bir ülke bulunmamaktadır. Diğer taraftan, örneğin Fransa'da bulunan MGK benzeri kuruluşun adı "Milli Savunma Yüksek Kurulu" ise de, bu kurulun görev alanı da eğitimden sağlığa, ekonomiden ulaştırmaya kadar iç ve dış güvenlik ile savunma konularını kapsamakta ve milli güvenlik bir bütün olarak ele alınmaktadır. Fransa bu kurulun adını geleneksel yaklaşımla değiştirmemekte ve Milli Savunma Kurulu adıyla görevini sürdürmektedir.

- Milli Güvenlik Kurulu'nun ülkemizde 1933 yılında Yüksek Müdafaa Meclisi ile başlayan ve günümüze kadar devam eden tarihi süreçte 1949 yılında Milli Savunma Yüksek Kurulu adını aldığı, müteakiben 1961 yılında Milli Güvenlik Kurulu olarak adının değiştirildiği anlaşılmaktadır. Bu ad değişikliklerinin gerekçeleri nelerdir?

Milli Güvenlik Kurulu'nun ülkemizde 1933 yılında Yüksek Müdafaa Meclisi ile başlayan ve günümüze kadar devam eden tarihi süreçteki ad değişikliklerinin gerekçesi, güvenlik kavramının dünyadaki evrimi ile yakından ilişkilidir.

Yüksek Müdafaa Meclisi'nin kurulduğu tarihteki görevi milli seferberlik planlarının hazırlanması ve seferberlik halinde valiliklere verilecek görevlerin tespiti olarak belirlenmiştir. Bu süreçte güvenlik, sadece silahlı kuvvetleri ilgilendiren bir alan olarak görülmüş ve askeri gücün savaş

kabiliyetinin seferberlik hazırlıklarıyla artırılması hedeflenmiştir. Bu konuda ülkemizin geçmişte seferberlik yönünden hazırlıksız olması nedeniyle yaşadığı sıkıntılar etkili olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı ve öncesinde tüm ülkelerde milli güvenlik, yalnız milli savunma olarak düşünülmüş; devletlerin güvenliği için bir milli savunma politikası oluşturulmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir. Bu maksatla ülkemizde de 1949 yılında Yüksek Müdafaa Meclisi'nin adı Milli Savunma Yüksek Kurulu şeklinde değiştirilmiş ve bu kurulun görev alanı seferberlik konularının yanında milli savunma politikasının hazırlanması olarak belirlenmiştir.

Ancak, İkinci Dünya Savaşı ile birlikte tehditlerin artık devletlerin tüm milli güç unsurlarına yöneltildiği, böylece milli savunmadan daha geniş bir anlam kazandığı anlaşılmış ve "Milli Savunma" kavramının da "Topyekün Güvenlik" veya günümüz deyimiyile "Milli Güvenlik" kavramına dönüşmesi ile daha geniş bir yelpazede ele alınmasını gerekli kılmıştır. Bu çerçevede, devletler milli savunma ile ilgili danışma kurullarının görev ve fonksiyonlarını milli güvenlik kavramına göre şekillendirmişlerdir. Bu konuda, ABD ve Almanya örnek olarak verilebilir.

Türkiye, izlediği başarılı siyasetle İkinci Dünya Savaşı'nın dışında kalmış ise de, o dönemde bu savaştan gereken dersleri yeterince çıkaramamıştır. Ayrıca, ülkemizde o dönemde dünyadaki güvenlik çalışmaları takip edilemediğinden, milli savunma anlayışından milli güvenlik anlayışına geçişte de gecikme yaşanmış; bu eksiklik, ancak 1961 Anayasası'nın hazırlanması sırasında giderilerek Milli Savunma Yüksek Kurulu'nun adı Milli Güvenlik Kurulu olarak değiştirilmiştir.

-
- Avrupa Birliği'nin, üye ülkelerdeki MGK benzeri kuruluşlarının yasal dayanağı konusunda herhangi bir standardı var mıdır?

Devletlerin kamu yönetim sistemleri; kültürel, sosyal, siyasal, ekonomik ve tarihi faktörlerin etkisi altında şekillendiğinden AB tarafından da bu konuda herhangi bir standart getirilmemiştir. Ayrıca bu durum, bir demokrasi göstergesi olarak da görülmemektedir. Nitekim, AB üyesi ülkelerin bir kısmında MGK benzeri kuruluşların yasal dayanağı anayasa iken, diğer bir kısmında da bu kuruluşlar kanunla teşkil edilmişlerdir. Örneğin: AB üyesi olan ülkelerden Fransa, İspanya, İtalya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, İrlanda, Macaristan, Polonya ve Romanya'nın MGK benzeri kuruluşları anayasa ile düzenlenmiştir. (Toplam 10 ülke)

- Türkiye'de ve diğ^{er} ÷lkelerdeki milli güvenlik kuruluşlarının teşkilat yapısını, görev ve fonksiyonlarını etkileyen faktörler nelerdir?

Devletlerin coğrafyası, jeopolitik konumu sosyo-kültürel yapılarına bağılı olarak oluşan tehdit algılamaları ile anayasal düzenleri Milli Güvenlik Kuruluşlarının teşkilat yapılarını, görev ve fonksiyonlarını etkileyen faktörlerdir.

- Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına üyeler dışı^{nda} katılım mümkün müdür?

Anayasa'nın 118'nci maddesi doğ^{ru}ltusunda, toplantı gündeminin özelliğine göre Kurul toplantılarına üyeler dışı^{ndaki} bakan ve kişiler de çağ^{ırılıp} görüşleri alınmaktadır.

- Milli Güvenlik Kurulu toplantıları ne kadar sıklıkla yapılır, toplantıların gündemi nasıl belirlenir?

Milli Güvenlik Kurulu, 2945 sayılı Kanunun 5'nci maddesine göre; iki ayda bir toplanmaktadır. Gerektiğinde Kurul, Başbakanın teklifi üzerine veya doğ^{ru}dan Cumhurbaşkanının çağ^{ırısı} ile toplanır.

2945 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine göre kurulun gündemi, Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir. Gündemin hazırlanmasında, Başbakan ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınır.

Kurul üyesi bakanlar ile diğ^{er} bakanların gündeme girmesini istedikleri konular, Başbakanın da görüşünü alarak Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri vasıtasıyla Cumhurbaşkanına iletilir.

- Milli Güvenlik Kurulunda kararlar nasıl alınır?

2945 sayılı Kanunun 7'nci maddesine göre Kurul kararlarını çoğunlukla alır. Eşitlik halinde Kurul Başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Kurulda üyelerin fikirlerini serbestçe açıklamasına veya alınacak kararlara itiraz etmesine hiçbir engel bulunmamaktadır.

- Milli Güvenlik Kurulunun aldığı kararlar nasıl uygulanır? Kurulun kararlarının uygulanması zorunlu mudur?

Anayasanın 118'nci maddesi ile 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanunu'nun 4' üncü maddesinde belirtildiği üzere Milli Güvenlik Kurulu'nun Kararları hükümetlere tavsiye niteliğindedir.

Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında herhangi bir tavsiye kararı alınması halinde, bu karar, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği tarafından Cumhurbaşkanı'na ve Bakanlar Kurulu'nda görüşülmek üzere Başbakanlığa gönderilir.

Milli Güvenlik Kurulu Kararları, 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanunu'nun 8'nci maddesine göre Bakanlar Kurulu gündemine öncelikle alınmak suretiyle görüşülür ve kabul edilmesi halinde gerekli kararlar alınır. Bu kapsamda, belirlenecek tedbirlere ilişkin olarak Bakanlar Kurulu veya Başbakan tarafından ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlar görevlendirilir.

Alınan kararlar doğrultusunda bir yasa çıkarılmasına ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlar Kurulu tarafından bir yasa tasarısı hazırlanır ve TBMM'ye gönderilir. Tasarının yasalaşması, TBMM'nin takdirine bağlıdır.

- MGK toplantıları sonunda yayımlanan basın bildirileri, MGK Kararlarını mı içermektedir?

MGK toplantıları sonunda yayımlanan basın bildirileri, MGK Kararları olmayıp, toplumu bilgilendirmeye yönelik hususları ihtiva etmektedir.

- MGK basın bildirilerine nasıl erişebilirim?

MGK toplantılarının basın bildirilerine “MGK Toplantılarının Basın Bildirileri” sayfasından ulaşılabilmektedir.

- MGK toplantı tutanaklarına nasıl erişebilirim?

2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 10'ncu maddesi gereğince; toplantı tutanakları ve görüşmeler açıklanamaz ve yayınlanamaz.

- MGK Kararları açıklanabilir mi?

2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 10'ncu maddesi gereğince; Kararlar Milli Güvenlik Kurulunun vereceği karara göre açıklanabilir veya yayınlanabilir.

- Devletin Milli Güvenlik Siyaseti ne demektir?

2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 2/b. maddesinde, Devletin Milli Güvenlik Siyaseti; “Milli güvenliğin sağlanması ve milli hedeflere ulaşılması amacı ile Milli Güvenlik Kurulu'nun belirlediği görüşler dahilinde Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilen iç, dış ve savunma hareket tarzlarına ait esasları kapsayan siyaseti ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

- Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenlik siyasetinin yazılı olduğu bir belge var mıdır? Hangi hususları kapsamaktadır?

Türkiye Cumhuriyeti'nin milli güvenlik siyaseti, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nde yer almaktadır. Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, yürütme organı olan Bakanlar Kurulu'nun Anayasanın 117'nci ve 118'nci maddelerinde yazılı devletin milli güvenliğinin sağlanmasına yönelik görevleri çerçevesinde planlamaya yönelik bir idari tasarrufu olup, ana esasları ihtiva

eden özlü bir metindir. Söz konusu belge, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası ve Türk Milleti'nin refahına ilişkin izlenecek milli güvenlik siyasetinin esaslarını içeren bir yol haritası konumundadır.

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi; Türkiye Cumhuriyeti'nin milli menfaati ve milli hedeflerini, milli hedeflere ulaşılması için takip edilecek iç ve dış güvenlik ile savunma siyasetlerine ilişkin esasları kapsamaktadır.

-
- Devletin milli güvenlik siyasetini içeren belgenin adı "Milli Siyaset Belgesi" veya "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi" gibi **değişik** biçimlerde ifade edilmektedir. Belgenin resmi adı nedir?

Belgenin resmi adı, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'dir.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesine neden ihtiyaç vardır?

Devlet faaliyetlerinin yürütülmesinde devamlılık esastır. Bu nedenle, devlet faaliyetlerinin planlı ve belirlenmiş esaslara göre yürütülmesi, hükümetlerin temel sorumluluklarındandır. Bu temel sorumluluklardan birisi de, milli güvenliğin sağlanması ve bu kapsamda milli güvenlik siyasetinin tayin ve tespitidir. Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi bu amaçla hazırlanmaktadır.

-
- Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi benzeri belge veya dokümanlar hazırlanmakta mıdır?

Bütün ülkelerde milli güvenlik siyaseti veya milli güvenlik stratejisi gibi adlarla benzeri belgeler/dokümanlar hazırlanmaktadır.

- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, ülkemizin Gizli Anayasası veya ikinci bir Anayasası mıdır? Anayasa ve yasalara aykırı mıdır?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, "Gizli Anayasa" olarak tanımlanamaz. Belge'nin, "Gizli" gizlilik derecesi taşıması ve bu nedenle kurum ve kuruluşlarca bilmesi gereken prensibi çerçevesinde bilinmesi ve kullanılması ile kamuoyuna açıklanmaması, onun "Gizli Anayasa" olarak değerlendirilmesine yol açamaz. Bundan farklı bir düşünce, T.C. Anayasasında yazılı sistemin uygulanan rejimden farklı bir sistem olduğu sonucunu ortaya koyar ki bunun da hiçbir hukuki ve düşünsel dayanağı ve gerçekliği olamaz.

Diğer taraftan, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve mevcut yasalara uygun olarak hazırlandığından iddia edildiği gibi devletin ikinci bir Anayasası olması veya mevcut Anayasa ve yasalara aykırı olması düşünülemez. Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, Bakanlar Kurulu'nun anayasal görevi çevresinde hazırlanan bir Bakanlar Kurulu dokümanıdır.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının üstünde bir belge midir?

Anayasa, normlar hiyerarşisinin en üstündedir. Kanunlar Anayasaya, tüzük ve yönetmelikler de kanuna aykırı olamaz. Bakanlar Kurulu Kararları ise yönetmelik düzeyinde bir idari işlemdir. O halde, MGK'nun Bakanlar Kurulu'na tavsiyesi sonucu Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin, normlar hiyerarşisine uygun bir doküman olması tartışma götürmez bir gerçektir.

Bu nedenle, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ne anayasa benzeri bir üstünlük ve değişmezlik atfedilmesi şeklindeki değerlendirmelerin hukuki temeli bulunmamaktadır.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin içeriği, iç ve dış güvenlik açısından siyasal kararların alınmasını kısıtlayıcı nitelikte midir?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin iç ve dış güvenliğe ilişkin esasları ihtiva etmesi, bu doğrultuda demokratik parlamenterler sistemin kendi dinamikleri (TBMM, hükümet, muhalefet partileri, kalkınma planları, yıllık programlar, sivil toplum kuruluşları ve medya gibi) ve süreçleri içinde güvenlik sorunlarının çözülmesi imkân ve yeteneğine engel bir belge

değildir. Çünkü Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, doğrudan güvenlik boyutu taşıyan konuları içermekte ve sadece milli güvenliğe yönelik temel hassasiyetleri vurgulamaktadır.

Hükümetler tarafından belirlenmiş olan bu esasların nasıl uygulanacağı, yine hükümetler tarafından tespit edilmekte ve parlamenterler sistemin dinamikleri içinde gerçekleştirilmektedir. Bu itibarla, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesindeki esasların, devletin güvenliğini ilgilendirdiği gerekçesiyle siyasal süreçleri kısıtlaması söz konusu değildir.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi nasıl hazırlanmaktadır? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi bir "Bakanlar Kurulu dokümanı" ise bu belgenin hazırlığını niçin Bakanlar Kurulu değil, MGK Genel Sekreterliği yapmaktadır?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin taslağı, Anayasa'nın 118' nci maddesi ve 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 13'ncü maddesi uyarınca MGK' ca verilen görev çerçevesinde, MGK Genel Sekreterliğinin koordinatörlüğünde, bütün bakanlıklar, kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde ve görüşleri alınarak hazırlanmakta ve MGK'ya sunulmaktadır. Bu süreçte, stratejik araştırma kuruluşlarının çalışmalarından da yararlanılmaktadır.

Belge taslağı, MGK tarafından uygun bulunduğu takdirde, tavsiye kararı ile Bakanlar Kurulu'na bildirilmektedir. Müteakiben Belge taslağı, Bakanlar Kurulu'nun bütün üyeleri tarafından incelenmekte, kabul edilmesi halinde, Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmakta ve Başbakanlık Direktifi ile tüm bakanlıklara, ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtılmaktadır.

Hiçbir devlet yönetiminde herhangi bir belgeyi Bakanlar Kurulu'nun bizzat hazırlaması söz konusu değildir. Bütün ülkelerde bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar Bakanlar Kurulu'nun vereceği görevleri yerine getirmek için teşkil edilmişlerdir. Dolayısıyla, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesinin de, doğrudan Başbakana bağlı bir kurum olan MGK Genel Sekreterliği koordinatörlüğünde hazırlanmasına engel olacak mantıksal ve hukuki bir durum bulunmamaktadır.

- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin hazırlanmasında, hükümetlerden ziyade askerî bürokrasi mi etkili olmaktadır?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi taslağı, doğrudan Başbakan'a bağlı MGK Genel Sekreterliğinin koordinatörlüğünde, Genelkurmay Başkanlığı dahil, bütün bakanlıklar, kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde ve görüşleri alınarak hazırlanmaktadır.

Müteakiben ilgili makamların temsilcilerinin iştirak ettiği ve uzman hukukçuların da yer aldığı çalışmalarda, her konu tüm ayrıntılarıyla incelenmekte, yapılan çalışmaların her safhasında temsilciler bağlı oldukları makamların onayını almaktadır.

Bu çerçevede, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin hazırlanmasında herhangi bir kurumun diğerine göre etkili olduğu veya belgenin ağırlıklı olarak askerî bürokrasi tarafından yürütme ve yasamanın değişik organlarına tanınan yetkileri sınırlayacak biçimde tasarlandığı şeklinde bir değerlendirme yapılması mümkün değildir.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ndeki esasların MGK'nın görüşleri dahilinde Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilmesi, Bakanlar Kurulu'nun MGK'nın belirlediği çerçevenin dışına çıkamaması, ancak bu çerçeve içinde takdir yetkisini kullanabilmesi şeklinde değerlendirilebilir mi?

2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 2/b. maddesinde yer aldığı üzere Devletin Milli Güvenlik Siyasetinin, Milli Güvenlik Kurulu'nun görüşleri dahilinde Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilmesi ifadesinden anlaşılması gereken, milli güvenlik siyasetinin ortak akılla belirlenmesi ve/veya değiştirilmesinin gerekli olduğudur.

Diğer taraftan, MGK üyelerinin büyük çoğunluğunun aynı zamanda Bakanlar Kurulu üyesi olduğu, MGK'da alınan kararların kendi istemleri dışında olamayacağı ve esasen kendi kararları olduğu dikkate alındığında, Bakanlar Kurulu'nun MGK'da alınan kararları kabul etmesi doğal bir sonuç olmaktadır. Bu kararların nasıl uygulanacağının takdir yetkisi ise tabiatıyla Bakanlar Kurulu'na aittir.

Bu itibarla, Bakanlar Kurulu'nun MGK'nın belirlediği çerçevenin dışına çıkamayacağı, ancak bu çerçeve içinde takdir yetkisini kullanabileceği şeklinde bir değerlendirme yapılmasının uygun olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Aksi takdirde, Milli Güvenlik Kurulu'nun Bakanlar Kurulu'nun üstünde bir Kurul olduğu gibi bir düşünce ortaya çıkar ki, böyle bir durum, Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal düzeni ile bağdaşmaz.

- Bir hükümetin kabul ettiği Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ni müteakip hükümetler aynı şekilde uygulamak zorunda mıdır?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, değişik siyasal iktidarlar tarafından farklı biçimde değerlendirilebilecek ve çözüm aranabilecek sorunları daha sonra iktidara gelecek hükümetleri de bağlayacak biçimde çözümlen ve söz konusu kararların siyasal sorumluluğunu kararlarla ilgisi olmayan müteakip hükümetlere bırakan bir belge değildir.

Hükümetler, demokratik sistem içerisinde bu belgede yapmak istedikleri değişiklikleri, her zaman 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 2/a maddesinde yazılı Devletin milli güvenlik siyaseti tanımı çerçevesinde yapmaya muktedirdir. Aksi bir uygulama, çağdaş demokrasilerin yerleşik işleyişi ile bağdaşmaz.

- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, içeriği ve milli güvenlik anlayışı itibariyle temel özgürlükler ve insan haklarına aykırı hususlar içermekte midir?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, içerik itibariyle belirlenen güvenlik sorunlarına karşı "Ne Yapılmalı/Ne Yapılması Gerektiğine " ilişkin temel öngörülerini ihtiva etmektedir. " Nasıl Yapılacağı ?" sorularının cevabı ise, Bakanlar Kurulu'nun uygulamalarında bulunmaktadır.

Belgede yazılan tüm ifadelerde bilhassa bu husus gözetilmekte, ayrıca belgenin hazırlanmasında uzman hukukçular görev aldığından Anayasa ve kanunlar ile Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma ve sözleşme hükümleri açısından da incelenmektedir.

Bu nedenle, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesinde, Türk vatandaşlarının hak ve özgürlüklerine ilişkin kurallar ve/veya sınırlamalar getirilmesi söz konusu değildir.

- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi niçin Gizli gizlilik derecelidir? Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin belgeler Gizli gizlilik dereceli midir? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, ABD’de olduğu gibi niçin topluma açıklanmamaktadır?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi’nin gizlilik derecesi, diğer demokratik ülkelerden farklı olmayıp; güvenliğin doğası ve Türkiye Cumhuriyeti’nin milli menfaatlerinin gereğidir. Türkiye Cumhuriyeti’nin bekası ile milletin refahına yönelik tehdit ve risklere karşı izlenmesi öngörülen siyasetin açık olmasının, gerek iç, gerekse dış kamuoyunda yaratacağı sakıncalar, Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi’nin Gizli gizlilik dereceli olmasını gerekli kılmaktadır.

Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin siyaset ve strateji belgeleri Gizli gizlilik dereceli olup, aynı nedenlerle kamuoyuna açıklanmamaktadır.

ABD’de kamuoyuna açıklanan bu tür belgelerin, asıl belgeler olmadığı ve genel hatlarıyla özel olarak düzenlenmiş bilgileri kapsadığı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, ABD’nin küresel çapta uyguladığı politikalarının, internette dahi temin edilebilen belgelerle yürütülemeyeceği aşikârdır.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi TBMM’de neden tartışılıp onaylanmamaktadır? Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, gizlilik dereceli bir devlet belgesi olarak değerlendirildiği için mi TBMM üyelerinin bilgisine sunulmamaktadır?

Türkiye Cumhuriyeti’nin milli güvenliğinin sağlanması ve bu amaçla Devletin milli güvenlik siyasetinin belirlenmesi sorumluluğu, Anayasa’nın 117’nci ve 118’nci maddeleri ile Bakanlar Kurulu’na verilmiştir.

Parlamente sistemimizdeki kuvvetler ayrılığı prensibi gereği, yürütme organı olan Bakanlar Kurulu’na ait Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi’nin hazırlanmasında, yasama görevini yürüten TBMM ya da ilgili komisyonların herhangi bir katkısı ve sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu nedenle, milli güvenliğin sağlanmasından sorumlu olan Bakanlar Kurulu’nun adeta kendi yol haritası konumundaki Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, TBMM’de tartışılmamaktadır.

Belge’nin gizlilik derecesi taşıması, TBMM üyelerinin bilgisine sunulmasına engel değildir. Anayasa’nın 118 inci maddesine göre Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi hakkında TBMM’nin bilgilendirilmesini değerlendirme yetkisi, Türkiye Cumhuriyeti’nin milli güvenliğinin sağlanmasından sorumlu olan Bakanlar Kurulu’nundur.

-
- Çeşitli nedenlerle tutuklanan bazı kişi ve gruplar üzerinde yapılan aramalarda Milli Güvenlik Siyaseti Belgesinin bulunduğuna ilişkin haberler doğru mudur?

Konuya ilişkin olarak adli makamlardan Kurumumuza intikal eden resmi herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

-
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'ni incelemek veya Belge'nin içeriği hakkında ayrıntılı bilgi edinmek mümkün müdür?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi, Gizli gizlilik derecesine sahip olduğundan, Belge'nin incelenmesi veya içeriği hakkında bilgi edinilmesi, 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nun 10'ncu maddesi ve 4982 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi gereği mümkün olamamaktadır.

-
- Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin güncelleştirmesi için belirlenmiş bir süre var mıdır? Belge'nin güncelleştirilmesi ihtiyacı kimin tarafından tespit edilir?

Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin güncelleştirilmesi için belirlenmiş bir süre yoktur. Milli Güvenlik Kurulu tarafından; ulusal, bölgesel ve küresel güvenlik ortamındaki değişiklikler ile milli güvenlik siyasetinin uygulama sonuçları çerçevesinde Türkiye'nin milli güvenlik ihtiyaçları değerlendirilerek Belge'nin güncelleştirilmesine ihtiyaç olduğu Bakanlar Kurulu'na tavsiye edilmektedir.

-
- Dünyadaki MGK Genel Sekreterliği benzeri kuruluşların görevleri sadece sekreterlik hizmetleri ile mi sınırlıdır?

Dünyadaki bütün MGK Genel Sekreterliği benzeri kuruluşların temel görevleri; MGK'ların sekreterlik hizmetleri yanı sıra, güvenliğe ilişkin her konuda MGK'ları için sürekli araştırma ve değerlendirmeler yapmak, ayrıca milli güvenlik konusunda bütün bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaktır.

-
- MGK Genel Sekreterliğinin Sicil/Sabıka Kaydı / Fiş Kaydı Tutma görevi var mıdır? Hakkımdaki güvenlik raporu ve arşiv araştırması raporunu nasıl düzelttirebilirim?

2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununa göre, MGK Genel Sekreterliğinin sicil/sabıka kaydı / fiş tutma görevi ve dolayısıyla söz konusu kayıtlarda düzeltme görevi de yoktur ve hiçbir zaman olmamıştır.

-
- Kuruluşundan bu yana Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği görevini kimler yapmıştır?

Kuruluşundan günümüze kadar Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde, 46 Genel Sekreter görev yapmıştır. (Ayrıntılı bilgi için tıklayınız.)

-
- Bilgi Edinme Birimine ulaşan başvurular ve verilen cevaplar hakkındaki istatistikî bilgiye nasıl erişebilirim?

Konuya ilişkin bilgiler, ana sayfadaki Bilgi Edinme Bölümü içerisinde "İhtiyari Hususlar" alt başlığında yer almaktadır.

-
- Askerlik görevi ile ilgili bilgileri hangi kurumdan öğrenebilirim?

Askerlikle ilgili konular, MGK Genel Sekreterliği'nin görev alanına girmemektedir. Söz konusu başvuruların, Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı'nın Bilgi Edinme Birimine yapılması gerekmektedir. Adresleri aşağıdadır:

Milli Savunma Bakanlığı Bilgi Edinme Birimi

<http://www.msb.gov.tr>

beb@msb.gov.tr

Genelkurmay Başkanlığı Bilgi Edinme Birimi

<http://www.tsk.mil.tr>

beb@tsk.mil.tr

- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine personel alımı nasıl olmaktadır?

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde görev yapacak olan personel, bu konudaki mevzuat doğrultusunda "İlk Defa Personel Alımı" ve "Naklen Personel Alımı" yollarıyla temin edilmektedir.

İlk Defa Personel Alımı:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 50'nci maddesi ve Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik gereğince ÖSYM (Yüksek Öğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) tarafından yapılan KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) neticesine göre Devlet Personel Başkanlığınca yürütülmektedir.

Naklen Personel Alımı:

Çeşitli nedenlerle kurumlar arası naklen atama işlemleri, devlet memurlarının atamalı oldukları kadro ve/veya eşiti unvanlarda MGK Genel Sekreterliğinde boş kadro bulunması ve o kadro için personel ihtiyacı bulunması halinde, MGK Genel Sekreterliğinin onayı ile yapılmaktadır. Bunun için önce personelin çalıştığı kurumun muvafakati aranmaktadır.

- MGK Genel Sekreterliğine personel alımı yapılmakta mıdır?

Genel Sekreterliğin personel ihtiyacı bulunmamaktadır.

- Savunma Sekreterliği ve Savunma Uzmanlığı Kadrosuna atanmak için yapılması gerekenler nelerdir?

Savunma Sekreter ve uzmanlarının işlemleri, 108 sayılı "Savunma Sekreterliği Kurulmasına Dair Kanun" ile 7/17209 sayılı "Savunma Sekreterliği Yönetmeliği" nde belirtilen esaslara göre

yapılmaktadır. Adı geçen kanun ve yönetmeliğe göre; Savunma Sekreter ve Uzmanlığına atanabilmek için; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aradığı genel koşulların yanında, Harp Okulu, niversite veya yüksek okul mezunu emekli, mstafi subay veya niversite veya yüksek okul mezunu olup da, Milli Güvenlik Akademisi mezunu olmak gerekmektedir.

- Milli Güvenlik Akademisine müdavim olmak istiyorum. Başvuru koşulları nelerdir, hangi kuruma başvurmam gerekir?

Harp Akademileri Komutanlığı' na bağlı olan Milli Güvenlik Akademisi' ne müdavim seçim işlemleri 2005 yılına kadar MGK Genel Sekreterliğince yürütülmüş, ancak 2005 yılında Harp Akademileri Yönetmeliğinde yapılan bir değişlikle söz konusu görev, Devlet Personel Başkanlığı' na devredilmiştir. Bu nedenle, Devlet Personel Başkanlığı' na başvuruda bulunulması gerekmektedir.